

**EUSKO JAURLARITZAREN KULTURA SAILAREN
HIZKUNTZA POLITIKARAKO SAILBURUORDEZAREN
ETA EUSKARAREN ERAKUNDE PUBLIKOAREN ARTEAN
HIZKUNTZA POLITIKAKO GAJETAN
LANKIDETZAN JARDUTEKO HITZARMENA**

HITZARMEN-MARKOA 2011-2016

ATARIKOA

Kontutan hartuz 1980ko maiatzaren 21ean Madrilen sinatutako mugaz gaindiko Lankidetzarako Hitzarmen-Markoa,

Kontutan hartuz Espainiako Estatuak eta Frantziako Errepublikak 1995eko martxoaren 10ean sinatutako mugaz gaindiko Lankidetzarako Tratatua,

Alde batetik, Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailaren egitura organikoa finkatzen duen Dekretuan jasotakoaren arabera, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzari dagokio Eusko Jaurlaritzaren hizkuntza-politika zehaztea eta jarraipena egitea, euskararen erabilera normalizatzeari dagokionez, eta arlo horretako jardun-irizpideak garatzea eta ezartzea.

Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren egiteko dira, besteak beste : Euskal Autonomia Erkidego osorako plangintza orokorra osatzea eta jarduera bateratuak burutzeko planak egitea; hizkuntza-politikan eskumena duten herri-aginte guztien arteko lankidetzaren dinamizatzea eta sustatzea; hizkuntza normalizatzeko zereginetan, euskara normalizatzen eta araupetzen diharduten erakundeekin harremanak izatea, eta euskal hiztunen komunitate osoa kontuan izanik, beste lurralde batzuetako era guztietako erakundeekin ere aritzea.

Eusko Legebiltzarrak 1999ko abenduaren 10ean balio osoz egindako Osoko Bilkuran, Eusko Jaurlaritzak 1998ko uztailaren 28an onartutako Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia berretsi zuen, eta, horretaz gain, 3. ebazpenean, Nafarroako eta Iparraldeko erakunde pribatuekin eta publikoekin lankidetzan euskararen sustapena bultzatzeko eskatu zion Eusko Jaurlaritzari.

20
11
•
20
16

Izenpedura
Kultura Saila

Izenpedura
Euskararen
Erakunde Publikoa

20

11

20

16

Bestalde Euskararen Aholku Batzordeak 2009. urtean onartutako *Euskara 21, Itun Berritu Baterantz* izeneko dokumentuan honako hau jasotzen da : "*euskararen lurralde bakoitzeko esparruari dagokio, demokratikoki eta bertako herritarren borondate eta asmoen arabera, tokian tokiko hizkuntza politika diseinatu, gauzatu eta ebaluatzea, betiere gutxiengoaren eskubideekiko errespetua bermatuz. Nolanahi ere, gure Erkidegoko herri-aginteeek jarraitu behar dute euskararen gainerako lurraldeetako erakundeekin elkarlana eta lankidetzaren indartzen, hizkuntza politikaren garapenean*".

Beste aldetik, 2000ko abenduaren 22an, frantses estatuak, Akitania Eskualdeko Kontseiluak, Pirinio Atlantikoetako Kontseilu Orokorrak, Baiona-Angelu-Miarritze hiri elkargoak eta Euskal Herriko Hautetsien Biltzarrak, Euskal Herriko Hitzarmen Berezia izenpetu zuten eta bereziki hizkuntza atalari buruz diru engaiamenduak hartu zituzten hamar lan-lerroen obratzeko.

2001ean Hizkuntza Politikarako obragintza publikoa sortu zuten, frantses estatuak, Akitania Eskualdeko Kontseiluak, Pirinio Atlantikoetako Kontseilu Orokorrak, Euskal Kulturaren Aldeko Herrien Arteko Elkargoak eta Euskal Herriko Hautetsien Kontseiluak; egitura honek hizkuntza politikaren oinarriak finkatu, ahalbideak eskaini eta bideratu eta sustatu beharreko proiektuak zehaztu zituen.

2004. urtean Euskararen Erakunde Publikoa eratu zen, Obragintza Publikoaren segida hartuz. Erakundearen eginkizunak dira, batetik, euskararen aldeko hizkuntza politika publikoa eta hitzartua asmatzea, definitzea eta obratzea; bestetik, behar diren finantza baliabideak bermatzea, bere egitasmoan ezarri dituen ekintzak edo obralari batzuekin hitzartu dituenak gauzatzeko.

Izenpedura
Kultura Saila

Bere eginkizuna betetzeko, Euskararen Erakunde Publikoak Hizkuntza Politika Proiektu bat definitu du eta adostu 2006ko abenduaren 21ean.

2003ko irailaren 3an Baionako protokoloa sinatu zen; horren bitartez Euskal Autonomia Erkidegoak eta Obragintza Publikoko lurralde egiturek hizkuntza politika arloan lankidetzaren bultzatzea erabaki zuten, hainbat ekimen adostuz eta informazio trukaketa bat egituratuz, alde batak edo besteak burutu ditzaketen jardunek.

Euskararen Erakunde Publikoa sortua izan delarik, bi partaideek onartu zuten 2003an eta 2004an gauzatu protokoloa berriz antolatzea 2005 eta 2006 urteetan eta, anartean, tarte hori baliatzea helburu handiagoko lankidetzaren instituzional baten norabideak finkatzeko.

Izenpedura
Euskararen
Erakunde Publikoa

Horrela, 2007ko otsailaren 7an, Baionan, Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailaren Hizkuntza Politikarako Saiburuordetzaren eta Euskararen Erakunde Publikoaren arteko Hitzarmena Hizkuntza-Politikako Gaietan Lankidetzaren Jarduteko sinatu zen. Hitzarmenak 2007. urtetik 2010. urte bitartean izan du indarraldia.

Bi izenpetzaileek lehen kolaborazio horren balorazio positiboa egiten dute, eta bat egiten dute lankidetzaren horren berritzeko asmoan.

Bi aldeek aitortzen dute ekin dioten lankidetzaren proiektu honek, bakarra baina koordinatua eta bakoitzak bere mugaren baitako eremuan gauzatua, bien arteko liderazgoa eta interlokuzioa eskatzen duela.

Bi aldeek baieztatzen dute, halaber, Hitzarmen honetan jasotzen diren xedapenetan arautzen ez diren gaiak, nazioarteko zuzenbideko arauak, auzokide onen arteko jokabideak eta Europako Legebiltzarreko 1992ko ekainaren 9ko azkeneko ebazpenak duen izpirituak arautuko dituztela.

BILDURIK

Batetik, Eusko Jaurlaritzaren Kultura sailburua,
Blanca Urgell andrea,

bestetik, Euskararen Erakunde Publikoaren lehendakaria,
Max Brisson jauna,

nork bere duen ordezkari gorenaz, honako hau

ADIERAZTEN DUTE

Eusko Legebiltzarrak 1999ko abenduaren 10ean berretsitako Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiak eta Euskararen Erakunde Publikoak 2006ko abenduaren 21an adostu Hizkuntza Politika Proiektuak eskaintzen duten erreferentzia-markoa kontuan, Eusko Jaurlaritzaren eta Ipar Euskal Herriko Euskararen Erakunde Publikoaren arteko lankidetzaren zehazteko, bi alderdiek hitzarmen hau izenpetzea erabaki dute, ondokoaren arabera :

1.- Hitzarmenaren xedea

Hitzarmen honen xedea da Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailaren Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren eta Ipar Euskal Herriko Euskararen Erakunde Publikoaren artean euskararen gaineko hizkuntza-politikako gaietan mugaz gaindiko lankidetzaren garatzearen aldeko borondatea berrestea eta erakunde mailako harreman iraunkorrak egonkortzea eta garatzen jarraitzea, herri-erakunde bakoitzaren erabaki-autonomia eta funtzionamendu-arauak errespetatuta.

Izenpedura
Kultura Saila

Izenpedura
Euskararen
Erakunde Publikoa

20
11
•
20
16

2.- Elkarlanaren printzipioak edo irizpide nagusiak

- Alderdi biek adierazten dute hizkuntza politikaren arloan garatuko den elkarlana, mugaz bi aldeetako ezaugarri juridikoak kontuan izanda garatuko dela, eta ezaugarri juridiko horien artean diren ezberdintasunekiko errespetuan jarduteko borondatea agertzen dute.
- Hitzarmena mugaz bi aldeko erakunde publiko ezberdinen arteko euskara sustatzeko politika garatzeko tresna izatea nahi dutela aitortzen dute sinatzaileek.
- Euskal Autonomia Erkidegoan eta Ipar Euskal Herrian hizkuntza komuna delako euskararen praktika garatzeko eta atxikitze nahi baieztatzen dute alderdiek, betiere bakoitzaren berezitasunak errespetatuz.
- Alderdi biek adosten dute, dituzten eskumenen esparruan, bakoitzaren gizarteko errealitate politiko eta sozialak gero eta hobeto ezagutarazi eta elkarren arteko adiskidetasuna garatu nahi dituztela.
- Halaber, alderdi biek aitortzen dute beharrezkoa dela bien arteko harremana indartzea jadanik abian dituzten edo aurrerantzean izan ditzaketen ekimenak bermatzeko eta bien intereseko lankidetzak garatzeko.
- Alderdi biek mugaz bi aldeetako partaidetza azkartzeko borondatea eta euskararen arloan hizkuntza politika hitzartu baten egituratzea berresten dute.

Izenpedura
Kultura Saila

3.- Mugaz bi aldeetako erakunde publikoek elkarrekin gara ditzaketen jarduerak

Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailaren Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak eta Ipar Euskal Herriko Euskararen Erakunde Publikoaren egitekoak eta lan-lerroak kontuan izanik, ondoko arloetan elkarlanean jarduteko borondatea adierazten dute hitzarmenaren sinatzaileek.

Bi partaideek ondoko lau erronka horiei lotutako jarduerak elkarrekin antolatze edo sustatzeko konpromisoa hartzen dute :

- Euskararen transmisioa : erronka horrek adin guzietako hiztunen kopurua emendatu nahi du, eta, ondorioz, aitzineko urteetan inkesta soziolinguistikoek agerian jarri duen bilakaera aldatu.
- Hizkuntzaren presentzia eta erabilera : euskararen presentzia garatu nahi du bizitza sozial publiko zein pribatuaren alor guzietan.

Izenpedura
Euskararen
Erakunde Publikoa

- Hizkuntzaren kalitatea : hizkuntzaren kalitatea zaindu eta areagotu nahi da, ahoz eta idatziz, erabilera publiko zein pribatuko esparru ezberdinetan.
- Gogoia, aldeko jarrera : zeharkakoa da. Helburua da aldeko jarrera bultzatzea, gizartearen atxikimendua azkartzea, aitzineko beste lan sail guzietan eraginkorragoak izateko gisan.

Bestalde, esandako erronkak erdiesten laguntzeari begira eta euskararen bilakaera soziolinguistikoa hobeto ezagutzen joateko, ikerketa-lerroak sustatuko eta bideratuko dira : Euskal Herriko Inkesta Soziolinguistikoa, Euskararen presentzia eta erabilera neurtzeko adierazleen definizioa eta horien gaineko informazio trukaketa, besteak beste.

Azkenik, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak eta Euskararen Erakunde Publikoak, aldi-aldi, elkarri adieraziko dizkiote hizkuntza-politikaren esparruan bi aldeek jakingarri izan ditzaketen ekimenak, hitzarmen honetan jasotako arloen gainekoak izan zein beste arlo jakin batzuetakoak izan.

4.- Elkarlana zehazteko prozedura : Urteko Eranskina

Hitzarmena elkarlanerako marko eta erreferentzia nagusia izanik, urtero sinatuko da alde bien artean elkarlanerako Eranskina.

Bi atal nagusi jasoko dira elkarlanerako urteroko eranskinean :

4.1.- Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren eta Euskararen Erakunde Publikoaren arteko ekimenak

Urtero, Eranskin horretan zehaztuko dira bi erakundeek elkarlanean gauzatuko dituzten programa zehatzak, bai eta gauzatze horren xehetasunak : alde bakoitzak egingo dituen ekarpenak, baliabideak, ekimenen zabalkundea eta abar.

Hitzarmen honen 5. atalean aipatzen den Jarraipenerako Batzorde Teknikoak prestatuko du jarduera horien gaineko proposamen zehatza, ondoren maila Politikoko Batzordeak aztertu eta, hala badagokio, onartzeko.

4.2.- Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren eta Euskararen Erakunde Publikoaren sustapen-lerroak Ipar Euskal Herriko eragileei dagokienez

4.2.1.- Iparaldeko eragile pribatuen lana diruz laguntzea

Euskararen erabilera areagotzeko xedez, Ipar Euskal Herriko hainbat eragile pribaturen lana finantzatzeko moduaren gaineko zehaztasunak jasoko dira urtero Eranskinean.

20

11

20

16

Izenpedura
Kultura Saila

Izenpedura
Euskararen
Erakunde Publikoa

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA SAILA
Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza

Euskararen
erakunde
publikoa

Office public de
la langue basque

Lankidetzarako fondo bat eratuko da, alde bien ekarpenez, eta hitzarmen honetan oinarriturik, 5. atalean aipatzen den Jarraipenerako Batzordeak koordinatuko du. Urteroko Eranskinak alde baten eta bestearen diru ekarpenak eta eragiteko mekanismoak finkatuko ditu. Alde bien arteko adostasunez kudeatuko dira aipaturiko diru-laguntza deialdia eta dagokion lankidetzako fondoak.

Jarraipenerako Batzordeak urtero proposatuko ditu lehentasunak, helburuak, ekintzak, aurrekontuak eta erabiltzeko arauak. Halaber, Batzordeak proposatuko du urtero zein egitasmo balia daitekeen laguntzaz, betiere hitzarmen honetan ezarritako irizpideekin eta helburuekin bat etorriz.

Lankidetzarako fondoaren kudeaketa, nagusiki, Euskararen Erakunde Publikoaren eskutik izango da : Euskararen Erakunde Publikoak urtero lehiaketa publikorako deia egingo du. Hala ere prozesu horretan Eusko Jaurlaritzaren laguntza eta presentzia arlo guztietan bermatuko da : egitasmoen balorazioa egiterakoan, epaimahaian, laguntzen diren egitasmoen zabalkundean, gaiarekin loturiko aurkezpen edota prentsaurrekoetan...

4.2.2.- Euskarazko argitalpenak Iparraldeko Irakurketa Publikoko Sarean hedatzea diruz laguntzea

Euskaraz sortutako eta euskarara itzultitako euskarrien erosteko eta Iparraldeko liburategietan eta liburuaren munduan diharduten bestelako eragileengan hedatzeko lankidetzako fondoak eratuko da.

Erakunde bien artean sortutako fondoaren kudeaketaren ardura Euskararen Erakunde Publikoak hartuko du bere gain eta lehenago aipatutako onuradunei zuzendutako euskarazko argitalpen ekoizpenen erosteko laguntza dispositibo berezi baten bitartez bideratuko da. Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak dispositiboaren inguruko berri zehatza izateaz gain, egokiak iruditzen zaizkion hobekuntzak proposatzeko aukera izango du.

Euskararen Erakunde Publikoak laguntza jasoko duten onuradunei zuzendutako aholkularitza zerbitzua eratuko du.

Dispositibo horrek izan ditzakeen ezaugarri edo berezitasun teknikoak zalantzan jarri gabe, laguntza emateko prozeduran, eta onuradunei eskaini aholkularitza zerbitzuan, Euskararen Erakunde Publikoak honako printzipio hauek izango ditu gogoan : gardentasuna, berdintasuna, objetibotasuna, konkurrentzia eta diskriminazio eza.

5.- **Hitzarmenaren iraupena eta jarraipena egiteko moduak**

Hitzarmenak 2011. urtetik 2016. urte bitartean izango du indarraldia.

20

11

20

16

Izenpedura
Kultura Saila

Izenpedura
Euskararen
Erakunde Publikoa

Hitzarmen hau izenpetuta, Eusko Jaurlaritzaren Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren eta Ipar Euskal Herriko Euskararen Erakunde Publikoaren arteko Jarraipenerako Batzordea izendatuko da, hemen jasotakoaren segimendua egiteko.

Jarraipenerako Batzordeak bi maila izango ditu :

- Batetik, maila estrategikoko Gidaritza Batzordea izango da. Bertan Eusko Jaurlaritzaren aldetik Kultura sailburua, Hizkuntza Politikarako sailburuordea, Euskara Sustatzeko zuzendaria, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzako Koordinaziorako zuzendaria eta Hizkuntza Politikarako aholkularia izango dira; eta Euskararen Erakunde Publikoaren aldetik : lehendakaria, bi lehendakariordeak, Baionako suprefeta eta zuzendaria.
- Bestetik, maila teknikoko Batzordea eratuko da, erakunde bietako teknikariez osatuta eta Euskararen Erakunde Publikoaren zuzendariaren eta Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren Euskara Sustatzeko zuzendariaren agindupean.

Batzordearen Idazkaritza osatuko dute Euskararen Erakunde Publikoaren zuzendariak eta Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren Euskara Sustatzeko zuzendariak, erakunde bakoitzaren lantalde teknikoaren laguntzarekin.

Maila politikoko Batzordeak urtean behin gutxienez egingo du bilera, hitzarmenaren jarraipena egiteko, bereziki aurreko urteko balantzea aztertzeke eta urteko egitasmo-proposamena onartzeko.

Batzorde teknikoak, berriz, Hitzarmenaren jarraipen egokiak horrela eskatzen duen guztietan egingo du bilera.

6.- Beste betebeharrak

Euskal Autonomia Erkidegoari dagokionez :

Hitzarmena gauzatzeko azaroaren 11ko 1/1997 Legegintzako Dekretuaren VI. Tituluan laguntza eta diru-laguntzetarako ezarritako araubidea bete beharko da, baita 50.2 artikuluan ezarritako betebeharrak ere, eta, bereziki, beren lana burutzeko eskatzen duten informazio guztia emango zaie Ogasun eta Herri Administrazio Saileko Kontrol Ekonomikoko Bulegoari eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiari.

Frantziako instituzioei dagokienez :

Hitzarmen honen gauzatzeko kultur jarduerak daramaten Interes Publikoko Elkargoak arautzen dituen 1991ko azaroaren 28ko 91.1215 Dekretua eta kontabilitate publikoko arauak errespetatu beharko ditu.

20

11

20

16

Izenpedura
Kultura Saila

Izenpedura
Euskararen
Erakunde Publikoa

20
11
•
20
16

Bestalde, hitzarmenaren aplikazioan sor daitezkeen auziak Euskal Autonomia Erkidegoko epaitegi eta auzitegi eskudunen jurisdikzioak eta Paueko Epaitegi Administratiboak ebatziko dituzte kasuen arabera.

Hitzartutakoa hala ager dadin, eta esan bezala betetzeko, bi alderdiek hitzarmen hau izenpetzen dute frantsesez eta euskaraz, biak ere balio berekoak izanik.

Baionan, 2011. urteko urtarrilaren 31n.

Blanca Urgell
Eusko Jaurlaritzaren
Kultura sailburua

Izenpedura

Max Brisson
Euskararen Erakunde Publikoaren
lehendakaria

Izenpedura